

ZALÉ

ZA STO LET

Za sto let

bude zas zář slunce zlatistá
každé ráno zjasňovat tvář země líbeznou,
za sto let

zavlažená pole pokojná
z místa na březích řek se nepohnou.

Za sto let

opět, jak již jaro zná,
v zahradách a lukách květy rozkvetou,
jak mladých láska svobodná.

Za sto let

snad už žádných vězňů nebude,
zem žebráky i chudé pozбудe.

Člověk, jenž teď k Měsíci létá stále
kurýrem bude na hlavní galaktické transversále
s jinou nadějí pro celý svět...

Za sto let

ani stopa nezůstane po mně,
radosti i žaly zmizí nepřítomně.

Za sto let

každý okamžik sto dětí spatří nový věk,
z dálky libám jejich kolébky
a nic není krásnější
nad tento polibek.

Z perštiny přeložil JIRÍ BEČKA

با سلام و احترام
مترجم

haló sobota 9

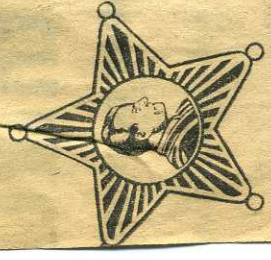

1975

8

Ú N O

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ, SPOJTE SE!

SOBOTA

*

RUDÉ PŘÁVO

ORGÁN ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKÉ

CENA 1 Kč

SLO 33 — ROČNÍK 55 (Právo lidu ročník 78)

haló sobota

PRILoha RUDEHO PRAVA ■ 8. UNORA 1975

Zpěv práce a smíchu

Část ruského impéria, která se nazývala Turkestán, patřila k nejtemnějším koutům islámského světa. V době, kdy vznikala z Turkestánu sovětská Střední Asie, Tádžička se mohla na veřejnosti pohybovat jen zakuklená v závoji, v němž za hustou mřížkou byl jen nezřetelně vidět lesk očí a z něhož žena nemohla poznávat skutečný svět. Uměl-li číst a psát na počátku 20. let na území dnešního Tádžikistánu sotva jeden člověk ze sta, mezi gramotnými byla snad jen jedna žena.

Po Buchárské revoluci se otevírá nový svět — hlavně ženám. Cesta nebyla přímá a snadná — zpočátku například byla sovětská vláda nucena promíjet daně rodičům, jež posílali dcery do školy... V současnosti tádžickou ženu najdeme všude — v továrnách, jako předsedkyně zemědělských družstev, za volantem traktorů, ve vědeckých ústavech — a řadu žen také mezi členy Svazu tádžických spisovatelů.

Velmi zajímavý je osud RÓZÍJI ÓZÓD (1893—1957) z Chádžandu, dnešního Leninobódu. Bylo jí už skoro 50 let, když na počátku druhé světové války začala psát básně pro povzbuzení spoluobčanů, hlavně žen, v těžkém boji na frontě i v zázemí. Vydala řadu sbírek. K nejmladším básnířkám z Dušanbe patří GULRUČSÓR SAFIJEVA (nar. 1943), která vydala už dvě sbírky básní v moderním duchu. Zkušená básnířka ŽÁLE (nar. 1921) je původem z Iránu, ale už žije dlouho v Sovětském svazu a její rodný jazyk, velmi blízký tádžičtině, jí dovozuje hovořit k tádžickým lidem, pro něž také vydala několik sbírek básní se společensky významnými náměty. V básni V Praze vzpomíná na rodný Isfahán s řekou Zajánderúd a prastarým mostem Chádžú... (J. B.)

Rózija Ózód SADAŘI

Nadešlo jaro, zahradník v sadě
už do práce se dal,
z jeho rukou řad ovocných stromů
zelení zas vzplál.
Z jedné strany cypřiše a sosny
strmí k nebi,
ve větvích zelených svěžích listů
shluk se rozehrál.
Z pohledu se otvírala srdce
kolemjdoucích,
každý strom na jejich hlavy
květy nasypal.
Radostný a šťastný pohled byl
na všechny čtyři strany,
meruňky, jablka, broskve,
granát rudě plál.
Sází nové mladé stromky
ten zahradník v sadě,
aby těch medových plodů více
světu dal.

Čistí stružky, aby všem stromům
a stromkům
kořeny tekoucí vodou proud
tu zaléval.
Vinnou révu opatruje s láskou
v pilné péči,
aby barevných a chutných plodů
koše natrhal.
Hrušky, třešně, fíky, kdoule,
zlaté citróny
dává lidem a v nich milost
s potěšením vzňal.
Obdělává zahradu s úsilím,
potem i srdcem,
které dává této práci,
zcela jak si přál.
Ózódino přání je, ať práce
se mu daří,
aby vzkvétal jeho sad
a rodit nepřestál

Žále X

V PRAZE

Zvon času smrti vyrvat neváhejte!
Zvon času životu odevzdejte!
Životu krásnému,
životu šťastnému,
životu věčnému, milovanému všemi,
tomu, co na vlastní oči
vidím v této zemi.
Ten, kdo jednoho jitra
po Karlově mostě
zvolna šel
— krok za krokem zněl —
s očima na hřebenech sluncem
vzkvetlých vln,
zdaž se nezamiluje do této scenérie
navěky zvláštní krásy pln?
Vzpomínky letí k bílému mostu
Chádžú,
okolí řeky Zajánderúd a vůni jar,
ke vši té zeleni,
k porostu, který širé pláňe halí.
Ach, jak je drahé vzpomínat
na vlast v dálí!

Na křídlech sokola teď sedím
v srdci stovčatého města,
staletí mjíj za staletím,
jsem volná,
procházím se,
letím.
Všude vidím dívky — stromy v rose,
sedící na břehu řeky, bosé.
V hloučcích sdružené
prohlízejí si, skloněné,
v zrcadle vody svou líbeznou tvář.
Ten žlutý květ, co lije
v modravou noc svou zář,
je luna snad, tančící na vlnách?
Či žhavý plamen pochodně
planoucí?
Či fránské básničky srdce horoucí,
jež zamilovalo se? Zůstalo
snad navždy
zde v Praze jako v snách?

ترجمه نو!
بالکل احترام بر روی حکما

Gulruchsór
Safíjeva

PŘEHRADA

Na tomto místě začli epos Vachše skvělý.
Na tomto místě kapitolu sta vítězství a úspěchů otevřeli.
V šedesátých letech přišla první karavana na toto místo tady,
sem s velkým srdcem přišel starý, přišel mladý.
Náš Nórak dá světlo všechněm Tádžikům,
ieninskou pochodní osvětlí každý tmavý dům.
Z každého koutu země přichází pomoc k nám,
s obrovskými perlíky přichází naší doby Farhód sám.
Všichni pro blahobyt,
s veselým zpěvem všecken lid,
k odhalení Nóru
úsilím a znalostmi všichni se opásali,
bezpříkladnou námahou a silou zadrželi Vachši cestu k dáli,
zlomili bájný klíč, co pověst vytvořila,
zavřeli ústa pomlouvačů divem díla.
K niěstu Nórak letí
hiuk skrze horstva v tichu.
Ze všech stran zvučí
píseň radosti a štěstí,
zpěv práce a smíchu.

Z TADŽIČTINY PŘELOŽIL JIRÍ BEČKA*

8 haló sobota